

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Feladó szerkesztő Dr. Kiss Pál.
FELADÓ SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 93.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dossány-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerinti köztünk

A makói rendőrség.

Makó, január 21.

A makói rendőrség terjedelmes füzetben számol be múlt évi munkásságáról. A bíráló szem nem haladhat el szó nélkül e beszédes füzet mellett mely valóban figyelmes s gondos munka. Há tükreket mutatja a rendőrség működésének, amelyet bizony mi e helyről nem egyszer erősebben megbíráltunk. Bírálót gyakorlatunk felette, remélve azt, hogy ez csak hasznára válik az intézménynek.

Elsősorban kifogásoljuk a jelentés bevezető részét, amelyben a rendőrkapitány a kormány jóindulatú támogatásáról beszél, melynek segítségével a rendőrségi létszám emelhető volt a 3 polgári biztos állás szervezésével. Igazán nem tudjuk felfedezni a kormány jóindulatát ott, ahol morzsányi államségélyek mellett nehéz ezrek fizetésének terhe zudul a városi polgárság nyakába a „kormány” jóindulata folytán. Mert a kormány „jóindulata” folytán kapunk egy néhány ezer korona rendőrségi államségélyt s ugyancsak ezen „dicsó” kormány jóindulata folytán fizetünk rá erre az államségélyre óriási összegeket. Ezt a nagy „jóindulatát” a magyar kormánynak megköszöntük volna s teljesen igazza van a városnak midőn a jelentés szerint nem akar áldozatot hozni azért a rendőrségért, melynek államosítása, küszöbön áll.

Nagyon könnyű megérteni, hogy ha az államosítás bekövetkezik, Makó csak a jelenlegi terheket viseli míg ha újabb megújabb áldozatokkal növeli a rendőrség terheit, úgy is kötelező lesz reá, időtlen időnkig.

A harmadik alkapitányi állást is ezért tartjuk szükségletlennek. Majd megszervezi az állam ha akarja s ha szükségesnek tartja. A jelenben pedig úgy lehetne segíteni az alkapitányok munkatorlódásán, ha a rendőrkapitány maga intézne el bizonyos munkakört mondjuk épp a rendőr kapitány által tengődőnek mondott iparügyet, akkor az iparügy sem tengene, a kapitány a közmegelegedésre tengene.

Jogos a jelentés szerinti panasz a rendőrségi épület tűrhetetlen állapotról, de a rendőrség áll-

mosítása előtt az ilyen kérdés megoldása körül ajánlatos a türelem és óvatosság.

Öröndetes a jelentés szerint a kihágások számának jelentős csökkenése, habár a felmentő ítéletek száma nem mutat nagy apadást s még mindig sok a büntető parancsok száma s igen nagy százaléka a büntető parancsban megnyugodottaknak, ami azt jelenti, hogy a legtöbb ember még mindig leszurkolja azt a pár koronát semmint a rendőrségre menjen. Igen szomorú ezzel szemben, hogy az elzárásra való ítéletek száma a múlt évihez képest nagy emelkedéseket mutat. Míg a pénzbüntetések csökkennek, addig az elzárások száma nő. Tulajdonképpen vall ez, ami a makói békés természetű népnél s in humánus ítélkezés. Ennek a szigorú ítélkezésnek ugylászik kevés a hatása, mert a rendőrkapitány jelentése szerint a büntetések száma s a vagyonbiztonság ellen elkövetett bűncselekmények szembeötlő emelkedést mutatnak.

Okos s megszívlelt való a jelentésnek azon része, mely a hatósági cselédközvetítő felállítását sürgeti. E tekintetben teljesen azonos véleményünk a rendőrséggel és ezért vállaltva küzdünk.

Dicséretes, buzgó és sikeres akciójáról a hatósági husszéktről szerény emlékszik meg a jelentés holott ez volt a múlt évi működésének legragyogóbb pontja. Egy egész város éllemezését olcsóbbá, jobbá tenni a legszebb, legnemesebb hivatás, melyet intézmény betölthet s ezt a makói rendőrség, főként pedig vezetője Rákossy Gyula kitünően betöltötte.

Makó e tekintetben mintál szolgált az egész országnak. Erre igazán büszkék voltunk s büszke lehet Rákossy kapitány.

A általában a rendőrség működéséről, jelentése kapcsán azt írhatjuk hogy kezd a rendőrség hosszidomulni Makóvárosához, a közönséghez s annak szükségleteihez. A rendőrszellemet, mintha ideig-óráig elnyomná egy egészségtelenebb felfogás, mely nem tekinti Makó polgárait büntetendő alanyoknak, hanem husból, vérből való embereknak, akik ezt a rendőrséget keserves adó illéreiből fenntartják.

A rohanó idő s tapasztalás sok mindent fog megjavítani a rendőrségen. Úgy lehet, hogy valami-

kor a rendőrség feje egészen önállóan fog gondolkodni cselekedni s nem vakon a megye óhajta s parancsai szerint, mert és a rendőrség mégis csak a miénk s nem a megyéé.

A makói rendőrség akkor tökéletes lesz. Bizunk mi annyit Rákossy kapitány tudásában s munkásságában, hogy el tudja vezetni Makó rendőrségét a megye urainak, tetsző vagy nem tetsző fejből-lintáisi nélkül is.

Makó város közönségének szolgálata az egyedüli cél, melyért a rendőrség küzdjön. S ez a nagy magyar város bizalommal fog viseltetni azon intézmény iránt, a mellyel szemben bizony még kissé idegenkedés.

A képviselőház ülése.

Eszterházy gróf beszéde.

A képviselőház mai ülésén Eszterházy Mikály gróf tartott nagyobb szabású beszédét a sajtószabadság védelmében.

Eszterházy Mikály gróf nemcsak a napirenden levő javaslat ellen szólt föl, hanem az ellen az ideges sietség ellen is, amellyel a munkapárt az ily fontos reformjavaslatokat akarja intézni. Ma már nem is a többség akaratával állunk szemben, hanem Tisza István gróf akaratával. A sajtóreformra azért van szükség, hogy a só- és a pinkapénz tárgyalásával a sajtó többé ne kellemetlenkedjék a kormánynak.

A terjesztés kérdésével kapcsolatban szóba hozza, hogy sajtótermékek elárulásával csak 18 éven felüli egyének foglalkozhatnak, ennek az intézkedésnek nincs értelme, mert ehhez a foglalkozáshoz se oly különös testi, se oly nagy szellemi fejlettség nem szükséges, hogy miatta korhatárhoz kellene kötni a hírlapárúsítást. Ha Horvátországban a tizenéves éves gyerek árulhat újságot, miért ne árulhatna nálunk a tizenöt évesnél fiatalabb gyerek is? Vegyetül Tisza István gróf személyével foglalkozik; Tisza, úgy látszik, magára nézve is alkalmazni akarja azt a jogelvet, amit Angliában a királyra alkalmaztak és a mely szerint a király nem követhet el semmi jogtalanságot, azaz a mit a király tesz, az minden jogos

dologgá válik. Tiszával szemben a munkapártban senki se nyilvánít-hatja a maga akaratát másutt, mint legföljebb csak a végrendeletében. A javaslatot nem szavazta meg.

Az Igazmondó.

Tisza István gróf ujságja.

Aki figyelemmel kíséri a politikai eseményeket, nem kis csodálkozással láthatja, hogy a kormány és a munkapárt jóformán egyegyedül Tisza Istvánból áll. Bármilyen történjék is, egyes miniszterek ritkán jutnak előtérbe s a munkapárt tagjainak sem jut más szerep, mint hogy bizonyos esetekben éljenezzenek, vagy szünni nem akaró zugást hallassanak.

Mindebből az következik, hogy Tisza ismeretes elbizakodottsága és erőszakossága a legteljesebb erővel jut megnyilatkozáshoz, abban a naiv föltevésben, hogy kormánya és párta minden tagjánál több esze, nagyobb erélye és ügyessége van. Aki az el-lenségekkel hadakozik, az majdnem kizárólag ő, aki a különböző miniszteriumok szabálygyeiben rendelkezik, migint ő, aminthogy a képviselőházi elnökök számára még sugó is.

A miniszterelnök önértetének ilyen megdöbbentő elfajulásából következik az is, hogy eddigi szereplésével nem elégedve meg, iródiákjainak is élére áll és azok helyett is ő igyekezik elvégezni a munkát, perze abban a hitben, hogy csak az lehet egyedül helyes és jó, amint tesz Nemrégiben a munkapárt, hogy a népet a maga részére hódítsa, *Igazmondó* címmel néplapot indított, amely száz és száz ezer példányban kerül ki a türelmes rotációs gépből és amellyel az egész országot igyekeznek elárasztani.

Ez az *Igazmondó* módfelelt jámbor kis ujság annak irói népies nyelvre igyekeznek a közleményeiket nyelvből-ütni, noha egyrésztük csakis a budapesti magyarsággal van jólában. A munkatársak mint István gazdák, Ignác bácsik, Bősze nénik adják ki magukból az igazságokat s bürgő törekvésükben azt is megteszik, hogy a disznóölés, a baromfi hizlalás, a bofejtes stb. dolgában adnak bölcs tanácsokat, noha fogalmuk sincs arról, hogy mi a disznóölés, a baromfi hizlalás és mi a többi.

Ezekon kívül azt igyekeznek megmagyarázni a népnek, hogy az országnak egy megváltója van és az Tisza István. Hogy az ország üdvös-ségét a munkapárt hordja a méhében és hogy az ország minden nyomorúságának egyedüli oka az ellen-zék magatartásában rejlik, aminél

Finom karlóczai ürmős

kapható IRITZ SÁMUEL özv. czégnél.

fogva nagyon is sürgős volna már ettől az ellenzékétől egyszer s mindenkorra megszabadulni.

A kisebb nagyobb közleményeken kívül az ugynevezett vezércikk is megtalálható az Igazmondóban és ezt rendszerint Tisza Istvan írja, akit nem lehet megingatni abban a hitében sem hogy mint publicista minden más ismert és ismeretlen író több fejjel meghalad. De azt is hiszi, hogy mint népies író mindeneken keresztül gázol s illetően írásaiból éppen úgy csöpög ki a zsír, mint az az észjárás, amely a népet jellemzi.

Azok azonban, akik az említett újságocskát a kezükbe veszik s a nagyvárosi háborúban szenvedő politikus és író cikkeit elolvassák, szinte ámulva győződnek meg arról, hogy Tisza publicistai munkáinak eme remekeit nem vagy alig képesek megérteni, mert azok az Ady féle versekhez hasonlítanak. Azonkívül helyet találna benne az angol példákra való utalások, jelölés annak, hogy Tisza szerint a magyar nép az angol viszonyokat ismeri, s azok méltatása után kívánczik.

Mind ezek után még csak azt jellemezhetjük föl, hogy az emberek, akiknek persze ingyen küldik ezt a lapot, s makót is elárasztották egész esomoval halálraérmülve expedíják vissza, arra kérve a függetlenségi pártok vezetőit, hogy valamelyes módon szabadítsák meg őket ettől az igazmondótól, mert máskéülben a Tisza féle vezércikkbe, ha azokat megérteni akarják, bele kell örülniök.

Makóváros vasuti sérelme.

Indítvány a menetrendváltozás előtt.

Dacára annak, hogy Makóvárosa az Arad-csanádi vasutaknak a legnagyobb részvényese, a vasut igazgatósága ennek dacára soha sem részesítette Makóvárosát abban a kedvezményekben, melyeket első sorban részvényeinek nagy számánál, másodsorban fejlődő iparánál és kereskedelménél fogva joggal megkövetelhetett volna.

Olyan mostoha gyermeke volt Makóvárosa az igazgatóságnak, jöhet az igazgatóságban ugy Csanádvármegyét mint Makóvárosát megfelelő egyének képviselték. Ezek azonban nem igen érvényesülhettek az osztrák nagy főkések, a Schöllerék, a Neufeldék miatt, kik, mint szintén nagy részvényesek a vasutnak, ott ülnek a vasut igazgatóságában. Ezek már a velők született magyar ellenes érzelmeiknél fogva sem nézték jó szemmel egy nagy alföldi magyar város igényeinek kielégését.

Makóvárosa a rövidséget mindig abban szenvedte, hogy nem volt megfelelő összeköttetése a város kereskedelmét, személyszállítását végeredményében lebonyolító államvasutakhoz. Mikor aztán a motorközlekedés életbe lépett, némileg változott a helyzet. Több összeköttetést kapott Makóvárosa és Csanádvármegye, de ezt koránt sem lehet belátni annak, hogy az igazgatóság előzékenységet akart velünk szemben tanúsítani. Nem, hanem üzleti érdekei kívánták meg így.

A legrégibb sérelme az volt Makóváros közönségének, hogy ha éjjel 1 óra 14 perckor a személyvonattal, vagy éjjel 1 óra 35 perckor a gyorsvonattal Budapestről Szegedre érkezett, a hajnali vonattal Szegedre, csak 3 óra 6 perckor jöhetett Makóra. A makói, illetve a csanádmezei utasoknak tehát csaknem három órát kellett

Szegeden rostokolniok. A mióta az Arad-csanádi vasutak üzeme megindult, e sérelme megvolt Makóváros és Csanádvármegye közönségének.

Meg kell jegyezni, hogy e sérelm annál inkább érezhető, hogy a makói közönség részint árúinak értékesítése, személyes dolgainak elintézése végeit nagyon gyakran utazik a hajnali vagy délelőtti órákban Budapestre és onnét dolgainak elvégzése után vagy este 8 órakor a személyvonattal vagy 10 óra 40 perckor a gyorsvonattal jön ki Budapestre. Az első esetben 1 óra 14 perckor, a második esetben 1 óra 35 perckor érkezik Szegedre. Lefeküdni ekkor már nem érdemes, de meg költséges is. Alvásra kevés a három órai várakozási idő. Az utasok tehát győtrődnek a hajnali vonat indulási idejéig, 3 óra 6 perckor, mikor az első vonat Makó felé indul.

Mikor aztán az utas beszáll ebbe a Szegedről hajnalba Makó felé induló vonatba, a vonaton sem alhatik, mert hisz' a vonat egy óra alatt körülbelül Makóra jön és mikor Makóra érkezik, már reggeli 5 óra 15 perc van. Lefeküdni ismét nem érdemes. De viszont megállapítható az is, hogy az az utas, ki így az utazást a vészoltak szerint egy éjjel Budapesttől Makóig átszenvedte, annak a munkája a megérkezés napján nem sokat ér.

Ha már most a dolgot szigorubb szemüvegen vizsgáljuk, önként rájövünk arra, hogy az utazástól elgyötört ember a helytelen vasuti összeköttetésnél fogva kimérülten érkezvén meg, dolgait másnap nem végezheti elég jól. Már pedig a kellően el nem végzett munka az illetőknek csak a vesztességét jelenti.

Eddig még nem sikerült az Acsev menelrendjének ezt a tartatlanságot, Makóváros és Csanádvármegye közönségére káros voltát megszüntetni, bár már ez irányban nem egyszer történtek lépések. Most Gerő Géza dr. városi képviselő adott be indítványt a városhoz, melyben azt előzve, hogy tekintettel arra a körülményre, miszerint az Acsevek, külön kiadásával nem jár, keresse meg Makóváros képviselőtestülete az Arad-csanádi vasutak igazgatóságát, hogy Szegedről az első vonatot ne 3 óra 6 perckor indítsa, hanem a Budapestre Szegedre érkező gyorsvonat után vagyis 1 óra 35 perc után legalább egy-negyed órával.

Az indítvány úgy kényelmi mint gazdasági szempontból helyes. Az bizonyos, hogy a képviselőtestület pártolni fogja. Kérdés azonban, hogy mit szól hozzá az Acsev igazgatósága?

Az ellenzék fontos tanácskozásai.

A sajtójavaslat részletes vitája.

A sajtójavaslat általános vitája vége felé közeledik. Az általános vita záróbeszédét gróf Andrassy Gyula valószínűleg már holnap meg fogja tartani. Az ellenzék vezetői, akik az egész sajtókampány alatt állandóan összeköttetésben állottak a vitarendezővel, már napokkal előbb tudták, hogy a vita holnap véget ér és erre tekintettel, már vasárnap, január 18-án délután bizalmas konferenciát tar-

tottak, amelyben a részletes vitát beszélték meg.

Abban állapodtak meg, hogy a javaslat minden egyes szakaszánál érdemleges módosításokat adnak be. A módosításokat már meg beszélték és egymás közt felosztották. Azok a beszédek, amelyek a részletes vita során az egyes szakaszoknál elhangzanak, szakbeszédnek lesznek, amelyek vizárolag az illető szakaszról foglalkoznak és a felszólaló csupán arra szorítkozik, hogy a módosítás jogosságát és szükségességét megindokolja.

A konferencián gondoltak arra az eshetőségre is, hogyha a miniszterelnök az ellenzék módosításait nem venné figyelembe, vagy ha a felszólalások lehetőségét kihasználva, a törvényjavaslat több szakaszát összekapcsolná és együtt tárgyalná. Ez esetben, ugyszintén ha a többség az ülések meghosszabbítását is tervbe venné, az ellenzék minden egyes tagja részt vesz a vitában és minden egyes tagja módosításokat fog benyújtani. Ugy hogy ha erre kerülne a sor, a javaslat hatvanegy szakaszának a lejártyalása — egy szakaszra legkevesebb két napot számítva — 128 ülésnappra terjedne, vagyis több mint négy hónapig tarthatna.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár január 22 Csütörtök Róm kath. Vince szp. Protestáns Vince szp. Görög orosz január 9 Polienkt. Nap kel 7 óra 40 perckor nyugszik 4 óra 41 perckor

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Fagy-pont körüli hőmérséklet és helyenkint havazás várható. Sürgönyprognózis: Fagy-pont körüli hőmérséklet, sokhelyütt csapadékkal. Déli hőmérséklet: 0-8 C.

— Református vallásos esték. Csütörtökön délután 5 órakor a makói református egyház a következő helyeken tart vallásos estélyt: Belvároson Bereczky László és dr. Bánffy József. Újvárosban Nagy Károly és Szalóky József, Aradi utcán Dérczy Imre és ifj. Szobozsai István közreműködésével.

— A városi tanácsosok ügye. Ismeretes dolog, hogy Makóvárosa legutóbbi közgyűlése alkalmával, tekintettel a törvényintézkedéseire, február hó elsejétől kezdődőleg beszüntette a két városi tanácsos fizetését. A közgyűlés e határozata ellen ma Chamilla Antal dr. városi képviselő és társai a vármegye törvényhatósági bizottságához felebbezést adtak be, melyben azt vitatják, hogy a tanácsosokat a ciklus végéig megilleti a fizetés, amint az megilleti a ciklus végéig mind a két pénztárnokot, melyből egyik állást szintén megszüntette a város képviselőtestülete.

— A csanádmezei Dmke. műsoros estéje. A makói Dmke. osztály bál rendezése a február 7-iki, meglepően új bál műsorának előkészítésében már is lázas tevékenységet fejt ki. Éberségre azért van szükség, mert az előadásán részt vesz, mondhatni az egész város fiatalsága. csupa kedves, szébbnél-szebb leányserég. Dr. Kiss Pálné ügyessége, akinek a rendezésben most is nagy szerepe van, biztosítja a szép sikert. A napokban a műsört egész terjedelmében közli az osztály. Az első

rendes próba ma, csütörtökön délután lesz. A rendezőség kéri különösen a gavotte-táncban (bűvös óra) résztvevőket, szíveskedjenek pontosan fél négy órakor megjelenni a tógimnázium tornacsarnokában annál is inkább, mert táncmester vezetése mellett csak nagyon kevés délután áll rendelkezésre: Ugyanekkor a délután folyamán alkalom nyílik egyúttal a műsor többi számainak, főként a „műcsarnok“ képeinek és szobrainak a megbeszélésére is.

— Olcsóbb lett a pénz. Két egymásután következő, keserves kínok között lepergett gazdasági év alatt az emberek milliói folyton remélték a pénzkamat leszállítását, de hasztalanul. Ha olykor-olykor meg jelent is itt-ott egy-egy hír a pénzpiac előnyös változásáról, az a következő napon megdőlt különböző érdekcsoportok egyéni hasznának érvényesülése miatt. Most azonban határozottan leszállították a bank kamklát. Az osztrák-magyar bank tegnapi ülésén fél százalékkal szállította le a kamallát. Ez a körülmény igen öröndetes jelenség a pénzpiac javulására vonatkozólag, mely után joggal remélheti mindenki, hogy a pénz olcsóbb lesz.

— A gazdasszonyok panasza. Van a rendőrhatalomnak egy a pfaci rendtartással kapcsolatos rendelete, mely a kofákat eltiltja attól, hogy hetipiacok alkalmával baromfi délelőtti 9 óránál hamarabb vásárolhassanak. E rendelet a fogyasztó közönség érdekeit akarja megóvni a drágaságnak eme rettenetes korában. Mit tapasztalunk azonban a piacon? Azt, hogy a kofák összevásárolnak a lehető legkorábban minden baromfit és mikor a közönség a piacon megjelenik már másodkézből jut szükségletéhez. Hát miért van akkor a rendőrhatalomszigorú rendelete, kérlek a gazdasszonyok.

— Ami a legérzékenyebb. Tudvalevő dolog, hogy a lelkiismeret a legérzékenyebb valami az emberben. Számos tragédia szülfoka volt a háborgó lelkiismeret. Isyen gyönyörű drámát mutat be az Uránia csütörtök este a „Leikiismeret“ címen. Izgalmas jelenetek váltják egymást e kitűnő drámában, melyet több érdekes s szenzációs mozgókép bemutatása követ.

— A mezőkovácsi függetlenségi kör most tartotta meg éves közgyűlést. A kör tagjai teljes számmal megjelentek s a választógyűlésen elnök lett: Priskin Mihály, alelnök: Miklós József, titkár: Görög János, pénztárnok: Róth József, ellenőr: Kovács K. János. Választmányi tagok lettek: Bagyik Mihály, id. Róka György, Szöllösi Mihály, Sári János, Priskin József, ifj. Zsótér János, Dsák Péter, Priskin János, id. Lovász János és Haluska András. Számvizsgálókul választották Fodor Gézát, Szabó Pált és ifj. Sramkó Jánost.

— Az ártézi kutak környéke megközelíthetetlen. Makó városában már van annyi ártézi kut, illetve kifolyó, hogy mindenki ártézi vizet ihatik. Így télen azonban, mikor a kifolyó viz az ártézi kutak, illetve kifolyók környékein megfagy, valóságos életveszedelemmel jár a kutak és kifolyók megközelítése. A kutak körül képződött jégnek eltakarítása,

Váltságása nem képezheti másnak a kötelességét, mint a városét, mert rendelkezik e célra megfelelő hónapszámokkal.

Tolvaj makói cseléd. Szentpéteri Antal makói gazda ma jelentette kiskoru béresét, ki több ingóságot ellopott tőle és megszökött. A tolvaj cselédet körözi a rendőrség.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek Rafai János Kusz Máriával. Elhalt: Fekete Mihály 41 éves korában.

Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mim“ férfi gummi-övsejt 1 füzet 2 korona 50 fillér, 2 füzet 4 korona 50 fillér, 3 füzet 4 korona. Portó 30 fillér. „Hez“, Budapest, VIII. Köfarság utca 7. Diszkrét szétküldés.

A MAKÓI PIACROL.

Változatlanok az árak.

Meglehető forgalma volt a mai piacnak, mely azonban az árak tekintetében semmiféle változást nem hozott. A kereslet élénk volt, de a kínálat is megfelelő volt.

A buza ára Makón 21 korona 40 fillérbe került métermázsánként. Budapesten 23 koronát fizettek a buzáért.

A kukorica ára Makón 13-14 koronába került. Budapesten is e körül áll a kukorica ára.

A hagymapiacra nagy ugyan az élénkség, de az árak ma sem tudták túlhaladni a múlt piaci árakat. A vöröshagyma ára ma is 17 korona, a fokhagymáé 55 korona, a dughagymáé pedig 50-58 korona közötti váltakozott.

Nyilttér*)

Nyilatkozat.

Alulírott Martonosi Erzsébet kijelentem, hogy Gazdag Rozáliát alaptalanul meggyanúsítottam s ha őt ezzel akaratomon kívül megsértettem, tőle ezután bocsánatot kérek.

Kelt Makón, 1914. évi január hó 20.

Martonosi Erzsébet.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmői.

(249)

30. fejezet.

I. Titkos kortes.

— Aztán miért nem szereti lelkem Piroskám azt a jó embert?
— Hallott már valamit öreg szülém a szabadkőművekről?
— Már hogyan hallottam volna? A főújszatelendő ur minden elemi csapás alkalmával rólunk prédikál. Azt mondja a főújszatelendő plébános ur, hogy a szabadkőművesek az ördögökkel cimborálnak, lelküket még éltükben eladják az ördögnek és az ördögadta pénzből élik világukat.

— Öreg szülém, lássa, azért nem tudom az új főújszatelendőt szeretni mert szabadkőműves.

Kati néni elfelejtett szólni a nagy csodálkozásról s hirtelen keresztet vetett magára.

— Huh! Jézus segíts! mondá rémülten. Lehetséges volna?
(Folyt. köv.)

IRITZ
MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

Csütörtökön, január 22-én este 8 órakor.

Lelkiismeret
Dráma 3 felv.

Igazságos büntetés
Dráma.

Feleségének udvarlói
Ujjjáték.

Jónás ur születésnapja
Humoros.

Délsarki expedíció
Természetes felvétel.

Tisztelettel
AZ IGAZGATÓSÁG.



Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárunkban állandóan nagy választék! Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.



Egy jóforgalmu polgári bormérés házzal együtt eladó kedvező feltételek mellett. Értekezni lehet Iritz Miksánál.

Jégvermek megtöltésére
ajánljuk
MÜJEGÜNKET,
melyet ab gyárunk legalább 100 métermázsa vételnél most 1 koronáért adunk pr métermázsa.
Zeitler malom részvértársaság jéggyára.

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Hagymaföld és herének való
első rendű alkalmas földek kaphatók Iritz Miksánál.

Igen jó fehér és siller borok 72 és 80 fillér literenként.
Nagyobb vételnél olcsóbb.
Vidékre 48 és 52 fillér 50 literen felüli vételnél
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Uj malom megnyitás.
Értesitem a Makó és vidéke n. é. közönségét, hogy Makón, az Ara- megvettük és azt a legújabb rendszerű dí utcai malmot gépekkel felszerelve, a mai kor kiválmalmainak teljesen megfelelően berendeztük. Mindennemű örlemények elvégzését, ugyszintén
liszt-, korpa-, dara- stb. árusítását
és lelkiismeretes kiszolgálását bármikor gyorsan és pontosan eszközölünk.
A nagyérdemű közönség szives pártfogását kér :
Tamás Mihály és Társa
hengermalmalom Makó.

2-3 szobás uri lakás
február 1-ére kerestetik.
Cím a kiadóhivatalban.

Jóravalo fiu
irodai gyakornoknak felvétetik
MANDL ZSIGMOND.

Tanonczok
fizetéssel felvétetnek a
Makói Független Ujság
nyomdájában.

Meghívás.

A Csanádpalotai Takarékpénztár
Részvénytársaság 1914. évi febr.
hó 2-ik napján d. e. 10 órakor
tartja meg saját házában Cs. Palotán

**XXVI. évi rendes
közgyűlését,**

melyre a t. részvényesek ezton tisz-
telettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyv hitelesítésére 2 közgyűlési tag kijelölése.
 2. Zárszámadások beterjesztése, a mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, a felmentvények megadása.
 3. A tiszta nyereség felosztása és az osztalék kifizetési idejének megállapítása.
 4. Az alapszabályok 67. §-ában megjelölt módon beadott indítványok tárgyalása.
- Csanádpalotán, 1914. január 20-án.
Kovács József sk. Dr. Dózsa Sámuel sk.
vezértitkár. elnök.
- Jegyzet. Részvényesek, kik szava-
zati jogokkal élni kívánnak, kötele-
sek a közgyűlés összeülte előtt leg-
alább 2 nappal részvényeiket a még
le nem járt szelvényeivel együtt té-
rítvény mellett a társasági pénztár-
nál leté eményezni.
- Az eredeti számadások az igazga-
tóság és felügyelő bizottság jelentései,
a mai naptól a hivatalos órák alatt a
t. részvényesek által bármikor meg-
tekinthetők.

A Csanádpalotai Takarékpénztár Részvénytársaság.

Tartozik				Mérleg számla.				Követel	
Fők. lap.	Vagyon	Összeg		Fők. lap.	Teher	Összeg		K.	f.
		K.	f.			K.	f.		
304	Pénztár	13266	57	151	Alapítók	120000	-		
279	Váltó kölcsön	454050	-	242	Tartalék alap	43703	80		
270	Jelzálog kölcsön	69715	76	297	Külön tartalék alap	1200	16		
299	Folyó számla	15994	60	303	Visszleszámitolás	150977	-		
290	Kötvény	21166	24	278	Betét	290435	71		
235	Intézeti ház	20000	-	280	Heti betét	3293	72		
269	Főlszerelés	1150	-	307	Értékpapír kölcsön	15000	-		
168	Nyomtatvány	250	-	277	Osztalék	602	-		
153	Értékpapír	45020	-	296	Tisztelet díj	120	-		
298	Értékpapír szelvény	285	99	288	Jótékonycél	12	69		
271	Óvás és perköltség	17	40	265	Ármeneti kamat	4782	66		
				283	Üzleteredmény	10788	82		
		640916	56			640916	56		

Csanádpalotán, 1913. évi december hó 31-én.

Gulácsi Simon s. k. pénztáros.
Grósz Lipót s. k. igazg. elnök.
Kovács József s. k. vezértitkár.
Gerzanits Antal s. k. igazg. tag.
Leipnik Ede s. k. igazg. tag.
Prókai János s. k. igazg. tag.
Szvidrány István s. k. igazg. tag.
Ezen mérleg számla a főkönyv tételeivel teljesen megegyezőnek találtatott.
Csanádpalotán, 1914. évi január hó 17-én.
Kell Jakab s. k. f. b. tag.
Bujá Lajos s. k. f. b. tag.
Nicolich Aurél s. k. f. b. elnök.
Dr. Hangel Géza s. k. f. b. tag.

Tevékeny elkerülése vegett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevérsárlásait ott eszközölni.

**„ÓRANGYAL“
disztemetkezési vállalat.**

Makó, Főter. Kenyérpiac, Tókey-féle házbán.



Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólrheletlen olcsó árákon. Vállalatomat ismételtelen tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből, szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izlések is páratlan, pompás díszel, a legnagyobb meglepedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálással nem verse nyezhet senki. - Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szives jóindulatu pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ
az „Órangyal“ disztemetkezési vállalat tulajdonosa. - Hullaszállítás és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki hazhoz.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz=pouder és kölniviz=szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:



HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszal és küzli, hol szereshetó be az eredeti minőség. :-:-

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajóján Makón.